

Tarih 22.12.2025

Sirküler: 2025/90

DÖNEM SONUNDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖNEMLİ BAZI HUSUSLAR

Dönem sonu işlemleri yapılırken aşağıda maddeler halinde yer verdiğimiz kontrollerin ve hazırlıkların yapılması kurumlar vergisi beyannamesi döneminde kolaylık sağlayacak, hata ya da uyumsuzlukların dönem kapanmadan düzeltilmesine imkân tanıyacaktır.

İlgili hususlar ve benzeri tereddüt edilen konularda tarafımızla irtibata geçilmesini bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla...

- Kasa sayım tutanağı hazırlanarak kaydi durum ile kontrolü sağlanmalıdır. Yabancı para cinsinden takip edilen kasa bakiyeleri bakanlıkça değerlendirme günü için ilan olunan **efektif alış kuru** ile değerlemeye tabi tutulmalıdır. (VUK GT 238)
- Banka ekstreleri ile kaydi durum mutabakatı yapılmalı, yabancı para cinsinden banka hesaplarının bakiyeleri bakanlıkça değerlendirme günü için ilan olunan **döviz alış kuru** ile değerlemeye tabi tutulmalıdır. (VUK GT 238)
- Ortaklar ve ilişkili kişilere şirket tarafından verilen borçlar incelenmeli, adat yoluyla faiz hesaplanmalıdır. Adat hesabında hesaplama konu faiz oranı iç emsalin varlığı halinde **iç emsale göre** alınmalı, bulunmaması halinde ise **TCMB reeskont faiz oranı** dikkate alınmalıdır. Eğer borçlanma aynen devredilen kredi şeklinde değilse bu fatura için fatura düzenlenmeli ve KDV hesaplanmalıdır.

Aynen devredilen krediler için devredilen krediye isabet eden faiz tutarı ilişkili kişiye aktarılır.

Ticari ilişki ile oluşan cari hesaplarda, üçüncü kişilere tanınan vadeyi aşan kısma yine üçüncü kişilere uygulanan faiz oranında vade farkı hesaplanır. Bu tutarın KDV hesaplanarak fatura edilmesi gerektiği ortadadır.

- Alınan/verilen çek listelerinin muhasebe ile uyumunun kontrolü sağlanmalı, fark oluşması halinde sebepleri irdelenmeli ve düzeltme kayıtları yapılmalıdır. Dövizli çeklerin değerlemeleri yapılmalıdır.
- Alıcı ve satıcı hesaplarının mutabakatlarının yapılarak döviz cinsinden çalışılan alıcı/satıcı hesaplarının değerlemeleri yapılmalıdır. Mutabakatlar esnasında çıkabilecek uyumsuzluklar ile ilgili gerekli düzeltmeler yapılmalıdır.
- Dönem sonu stok sayımları yapılarak fiili durum ile kaydi durum karşılaştırılmalı, fark oluşması halinde sebepleri irdelenmeli ve düzeltme kayıtları yapılmalıdır. Dönem sonu fiili stok sayımları tutanağa bağlanmalı talebi halinde ibraz edilmek üzere muhafaza edilmelidir.
- Stok değer düşüklükleri değerlendirilerek %10 ve üzerinde bir değer düşüklüğü olması halinde dönem kapanmadan takdir komisyonu başvurusu yapılmalıdır.
- Şüpheli hale gelen alacaklar gözden geçirilmeli dava ve icra safhası ile ilgili süreç takip edilmeli, karşılık ayrılan tutarlara ait evraklar ile kaydi durumun kontrolü sağlanmalıdır. Karşılık ayırma işleminin alacağın şüpheli hale geldiği yılda yapılması gerektiği unutulmamalıdır.

Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan **20.000,00 TL'ye kadar alacaklar**, dava ve icra takibine değmeyecek küçük alacaklar şüpheli alacak olarak sayılmaktadır (VUK GT 577).

Önceki yıllarda şüpheli alacak olarak değerlendirilen alacakların, dönem sonu itibariyle tahsil edilmiş tutarları kâr/zarar hesabına aktarılmalıdır.

- Dönemin son beyanlarına ait tahakkuk eden vergilerine ilişkin tutarlar ile kaydi durumun karşılaştırılması yapılarak fark bulunması halinde ilgili farkların nedenleri araştırılmalı, gerçek duruma uygun düzeltmeler yapılmalıdır.

Gider yazılan ancak ödenmeyen SGK primlerine ait tutarların KKEG olarak dikkate alınmaları gerektiği unutulmamalıdır.

- Mevduat faizi ve benzeri gelirlerden vadesi takip eden yıllarda doğacak gelirlerin, takvim yılına ait olan kısmına ilişkin gelir tahakkukları yapılmalıdır.

□ Yıl içerisinde kesinti yoluyla ödenen vergilerin olması halinde bankalardan alınacak gelir ve kesinti yoluyla ödenen vergilere ilişkin yazıların kaydi durum ile karşılaştırılmaları yapılmalı, fark bulunması halinde ilgili farkların nedenleri araştırılmalı gerçek duruma uygun düzeltmeler yapılmalıdır.

□ Sabit kıymetlere ait hesaplamalar gözden geçirilmeli, sabit kıymetler içerisinde yer alan binek otomobiller için gider kısıtlamalarının yapıp yapılmadığı kontrol edilmelidir.

□ Takvim yılı içerisinde satışı gerçekleşen yenileme fonuna konu edilebilecek bir varlık satışının olup olmadığı kontrol edilmeli, ilgili fondan yararlanılıp yararlanılmayacağına karar verilmeli, daha önce yenileme fonu ayrılan varlık satışları ile ilgili yeni varlık satın alınması söz konusu oldu ise yeni alınan varlık için hesaplanan amortismanın ilgili fondan karşılanmasına dikkat edilmelidir.

Üç yıllık süre geçmesine rağmen varlık alımı yapılmadı ise ilgili fonda yer alan tutarın gelir yazılmasının unutulmaması gerekmektedir.

□ Banka kredileri ve finansal kiralamalara ait bakiyelerin kaydi durum ile kontrolü sağlanmalıdır.

□ Dönem içerisinde yapılan bağış ve yardımlardan kayıtlara doğrudan gider olarak alınanların KKEG olarak dikkate alınması sağlanmalı, beyan döneminde ticari kazançtan indirim mümkün olan bağış ve yardımların beyanname üzerinde indirim konu edileceği unutulmamalıdır.

□ Dönem içinde kurum ile ilişkili kişilerce gerçekleştirilen işlemler gözden geçirilerek ilgili işlemlerin emsallere uygun olup olmadıklarının kontrolü sağlanmalı, bahsi geçen işlemler ile ilgili bilgi ve belge hazırlanmalıdır.

□ Kayıtlarda KKEG olarak takip edilen mal/hizmet alımları ya da harcamaların gözden geçirilerek içlerinden ortak ve ilişkili kişilerce yapılan harcamaların ilgili KKEG hesaplarından çıkarılmaları ve muhataplarına ait hesaplarda takiplerinin yapılması sağlanmalıdır.

KKEG olarak dikkate alınabilecek harcamaların işletme faaliyetleri ile ilgili ancak vergi mevzuatınca indirim kabul edilmeyen giderleri kapsadığı, ortak ya da ilişkili kişiler için yapılan şahsi harcamaların bu kapsamda değerlendirilemeyeceği unutulmamalıdır.

□ Dönem içerisinde tahakkuk eden geçici vergilerin ödemelerinin yapıp yapılmadığının kontrolü sağlanmalı, ödenmeyen geçici vergilerin, kurumlar vergisi beyanında mahsubunun yapılmaması gerektiği unutulmamalıdır.

- Geçmiş yıllar zararlarının mahsubunda daha önce matrah artırımında bulunan mükelleflerin bu dönemde indirebilecekleri geçmiş yıllar zararlarının mahsubuna ilişkin özellikli hususları dikkate alması gerektiği unutulmamalıdır. (Örneğin 7440 sayılı Kanundan istifade eden mükelleflerin matrah artırımında buldukları 2018, 2019 2020 ve 2021 yıllarına ait zararlarının %50'si, 2022 ve izleyen yıllar karlarından mahsup edilemeyecektir. 2022 yılına ait zararların tamamı ise 2023 yılından itibaren izleyen yıl karlarından mahsup edilemeyecektir.)
- Yeni kurulan sermaye şirketlerinde sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı için hesaplanan ya da mevcut kurulu şirketlerin nakit sermaye artışları üzerinden hesaplanan nakdi sermaye indirimi tutarının kurumlar vergisi matrahından indirimi mümkündür. Ancak bu türden bir indirim olan sermaye şirketlerinin ilgili indirimden faydalanırken Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde belirtilen, oranın %0 olarak uygulanacağı ya da ilgili indirimden yararlanılamayacağı belirtilmediği hükümleri dikkate almaları önem arz etmektedir.